

N R. O.

10/18/5

W B R W W W W

W W

Vihikud on 36 lk

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 43092-8

Talihommik.

Aknast õue vaatab Matis
oh, kuis ilm on imelik
Maa on täis kui valget vat-
kask on härmast habemik

Muri kongiuksel haugub,
vares väljal nokitseb.
Kidanurgas aga paugub

Külm, mis seinas pakitseb.

Matil sära silmis mähkis,

teise tuppa jooksis ta;

vendi kes veel olid samas,

neid ta tahtis äratada.

"Ats ja Peedu, on teil mahuti?"

hüüdis Mati valjusti.

"Kelgusõit nüüd lähel
lahti."

lund on väljas rohkesti!"

Liumäel.

-ki, -gi.

Eile käisime liumäel.
Meil olid kaasas kel-
gad ja mõnel suusad^{ki}.
Omaril olid uisud^{ki} ka-
sas. Ilm oli vaikne, ja
lumigi tundus poojana.

Põõsad ja pingid^{ki} olid
lumega kaetud. Vuhinal
tulime ^{kilkuudega} mäest alla.

Me jooksisime ja kilkasi-
me^{gi}. Klassi tulles olid
meie põsed ja käed^{ki}
punased.

Lõpp -gi kirjutame

a, e, i, o, u, õ, ö, ü.
ä, järel ja l, m, n, r, v

(järg 4 lehel)

Lõpp ~~-ki~~ kirjutame b, d,

g, h, j, k, ~~l, m, n,~~ p, r,
+ s, t, ~~o~~ järele.

Lümmäel.

Mäeloli kutsid Tuli
lapsi: alla juurde:

Mäel oli nüüd:

67 18 11

$$67 - 18 + 11 = 60$$

34 25 -

$$34 - 25 = 9$$

85 27 19

$$85 - 27 + 19 = 77$$

92 18 23

$$92 - 18 + 23 = 97$$

28 - 29

$$28 + 29 = 57$$

47 13 17

$$47 - 13 + 17 = 51$$

38 - 29

$$38 + 29 = 67$$

90 17 14

$$90 - 17 + 14 = 87$$

Mael loitsid Tuli
lapsi: alla: juure:

35	-	28
88	32	19
100	47	15

Mael oli nüüd:

$$35 + 28 = 63$$

$$88 - 32 + 19 = 68$$

$$100 - 47 + 15 = 68$$

leimuit

leim

leim

leim

leim

leim

leim

leim

leim

leim

leim

leim

leim

leim

leim

leim

leim

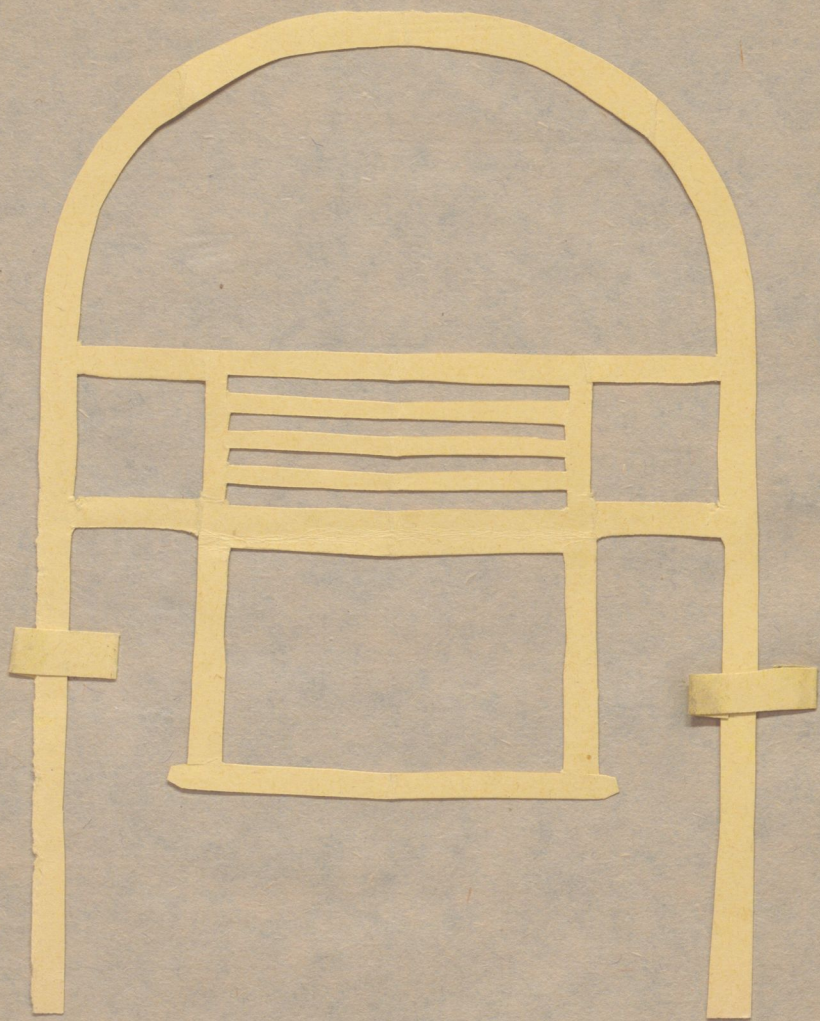
leim

leim

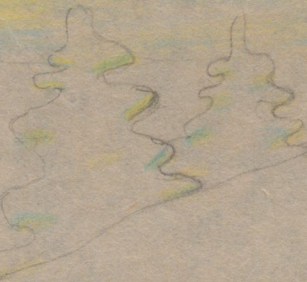
leim

leim

- 5 -

Lumière.

16

Õpetaja sünnipäeva pu-
hul.

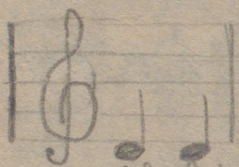
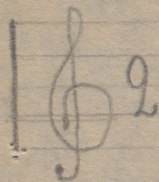

1
+2
1

12. ööke $\frac{1}{4}$ noot
do

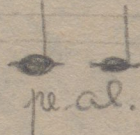
re ⁻⁸⁻ Õpetaja

sünnipäeval.

hil-led

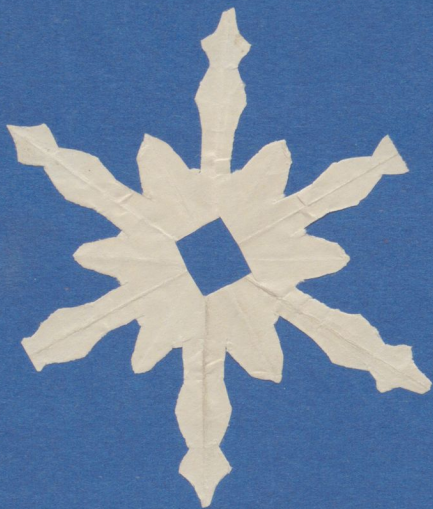
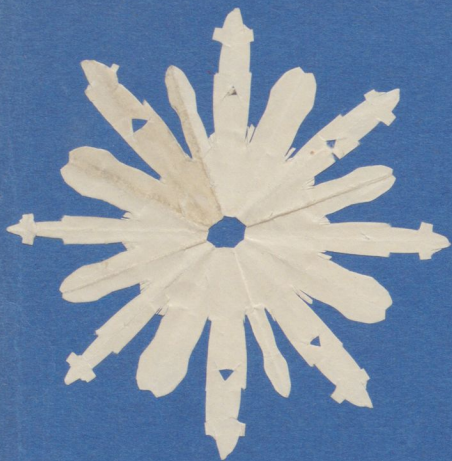
lau-a

(Bruno T. sõnad)

12. ööke
do

-9-

Lõput -ki ja
-gi.

Kelk - kelk

Suusk - suusk

Lumi - lumi

Uisk - uisk

Rihm - rihm

Jää - jää

Jalg - jalg

Sukk

-

sukk^{ki}

Käsi

-

käsi^{gi}

Kinnas

-

kinnas^{ki}

Kelkudest.

Mitu kelku	Kelgul (reel) on 8 kodarat.	Kokku
3	$8 + 8 + 8 = 24$	$3 \cdot 8 = 24$
4	$8 + 8 + 8 + 8 = 32$	$4 \cdot 8 = 32$
5	$8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 40$	$5 \cdot 8 = 40$
6	$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 48$	$6 \cdot 8 = 48$
7	$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 56$	$7 \cdot 8 = 56$
8	$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 64$	$8 \cdot 8 = 64$
9	$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 72$	$9 \cdot 8 = 72$

-11-

$$10 \cdot 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 80$$

$$10 \cdot 8 = 80$$

Ulesanne.

$$3 \cdot 8 = 24$$

$$8 \cdot 3 = 24$$

$$5 \cdot 8 = 40$$

$$8 \cdot 5 = 40$$

$$4 \cdot 8 = 32$$

$$8 \cdot 4 = 32$$

$$7 \cdot 8 = 56$$

$$8 \cdot 7 = 56$$

$$6 \cdot 8 = 48$$

$$8 \cdot 6 = 48$$

$$8 \cdot 8 = 64$$

$$10 \cdot 8 = 80$$

$$5 \cdot 8 = 40$$

$$2 \cdot 8 = 16$$

$$4 \cdot 8 = 32$$

$$1 \cdot 8 = 8$$

$$3 \cdot 8 = 24$$

$$10 \cdot 8 = 80$$

$$6 \cdot 8 = 48$$

$$8 \cdot 8 = 64$$

$$6 \cdot 8 = 48$$

$$9 \cdot 8 = 72$$

$$8 \cdot 8 = 64$$

$$5 \cdot 8 = 40$$

$$2 \cdot 8 = 16$$

$$7 \cdot 8 = 56$$

$$3 \cdot 8 = 24$$

$$9 \cdot 8 = 72$$

S

uusatamas.

B.T.

Oh, kui te kõik teaksite,

kui häa on suusatada.

Ma käin peaaegu igapäev
suusatamas. Aga ma al-
les õpin. Sain alles suu-
sad. Alguses kukkusin küll
mitu korda ja paar korda
pidin isegi vastu puud sõit-
ma. Aga siis kukutasin end
meelega maha. Kohe tõusin
püsti. Ja Ürve ütles mulle,
kui ma mäest alla sõit-
sin: "Lenda!" ja ma ei jõud-
nud veel allagi, kui kukku-
sin. Aga lõbus on sõita

kill.

lesanne.

$$100 - 8 \cdot 9 = 28$$

$$56 - 7 \cdot 7 = 7$$

$$62 - 6 \cdot 8 = 14$$

$$72 - 6 \cdot 9 = 18$$

$$8 \cdot 8 - 3 \cdot 9 = 37$$

$$6 \cdot 7 - 4 \cdot 4 = 26$$

$$9 \cdot 8 - 6 \cdot 3 = 54$$

$$4 \cdot 8 - 3 \cdot 3 = 23$$

$$9 \cdot 8 - 7 \cdot 7 = 23$$

$$10 \cdot 8 - 6 \cdot 6 = 44$$

$$5 \cdot 8 - 3 \cdot 4 = 28$$

$$8 \cdot 8 - 6 \cdot 9 = 10$$

$$13 + 4 \cdot 7 = 41$$

$$26 + 7 \cdot 7 = 75$$

$$38 + 9 \cdot 4 = 74$$

$$19 + 8 \cdot 6 = 67$$

$$3 \cdot 9 + 14 = 41$$

$$7 \cdot 9 + 5 = 68$$

$$4 \cdot 9 + 6 = 42$$

$$8 \cdot 9 + 3 = 75$$

$$6 \cdot 9 + 7 = 61$$

$$5 \cdot 9 + 8 = 53$$

$$2 \cdot 9 + 7 = 25$$

$$8 \cdot 9 + 6 = 80$$

Kelgul.

V. Kangur.

Väljas liugu laseme,
juttu aina puhume.

Kelgul Viirve, Heino,
taga väike Aino.

Aga seda me,
ei pannud tähele,
kelk see lendas oma pead,

-13-

pärast polnud asjad head.

Lumesõda.

Kindluses oli palle:

Ali:	Visati ära:	Tekiti juure:	Võidet juure:	Jäi palle:
50	17	23	—	$50 - 17 + 23 = 56$
24	—	46	10	$24 + 46 + 10 = 80$
32	14	20	18	$32 - 14 + 20 + 18 = 56$
47	38	35	—	$47 - 38 + 35 = 44$
81	—	12	16	$81 + 12 + 16 = 109$
63	27	15	28	$63 - 27 + 15 + 28 = 79$
57	29	52	—	$57 - 29 + 52 = 80$

$$(5+3) \cdot 3 = 24$$

$$5+3 \cdot 3 = 14$$

$$5+2 \cdot 4 = 13$$

$$(5+2) \cdot 4 = 28$$

$$(9-2) \cdot 8 = 56$$

$$(8-1) \cdot 9 = 63$$

$$(9-3) \cdot 7 = 42$$

$$(8-3) \cdot 8 = 40$$

$$40 - 2 \cdot 2 = 36$$

$$100 - 8 \cdot 9 = 28$$

$$37 - 4 \cdot 4 = 21$$

$$52 - 4 \cdot 9 = 16$$

Kelk.

Õie läi pikk *kelk*. Ta võt-
tis *kelgu* ja läks mäele.

Kelgule mahtus kuuks last.

Nad sõitsid *kelguga* mäest
alla. Õie kukkus *kelgult*

lumme. Teised lapsed ai-
tasid Õie *kelku* mäele
vedada.

Halt külmataat.

B.T.

Mina: No, küll sa oled
ikka üks paha külmataat.

Näpistad mind ju päris
hirmsasti.

Külmataat: Mis sina ka
tead. Võin näpistada jah.

Mina: Ära mind nii
külmata.

Külmataat: Külmetan jah-
mis sa poisipõnn ka
pirised.

Mina: No sinusugust ru-
malat ma pole veel näi-
nud.

Külmataat: Pole tarviski
näha.

Mina: Kauban koolis kõik
ära.

Külmataat: Aga ma ei tu-
legi kooli.

Mina: Ah-jaa, õigus küll

Külmataat: No oled ikka
loll poiss küll. Kas tões-
ti ei tea, et külmataat

koolis ei käi.

Mina: Aga nüüd ütlen
mammale, ma ei ole loll
Üü-uu-üüü paha külma
ma-ta-taat, üü-huu-üü-
huu.

Külmataat: Võh. või nüüd
pirisema ka veel. Oi-oi,

poissi!

Mina: Päike, päike, tule ap-
pi! Sulata külmataat ära

Külmataat: Kulla, kallid ~~hät~~
päike, jät mind elu.

Mina: Hoi-lü, hoi-laa, kül-
mataadi elulugu lõpnud.
Hoi-lü, hoi-laa, laa-laa!

Lumivaip katab maad.

Lumivaip on $\frac{1}{2}$ meetrit paks. See on 50 cm.

$\frac{1}{4}$ meetrit on 25 cm. Mõniskokas on lumi 45 cm.

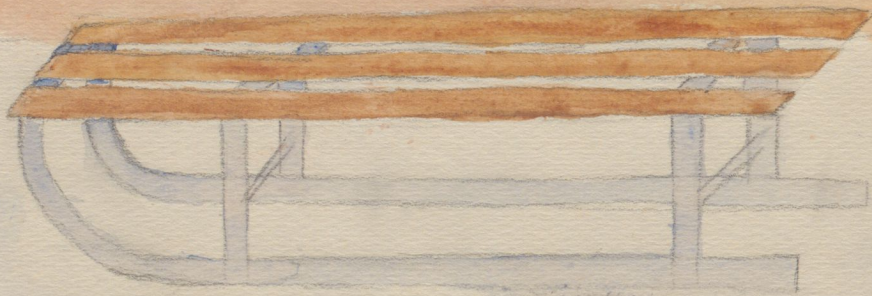
sügar. Meetrini puudub

55 cm. Lumi oli $\frac{1}{4}$ m. sügar, öösel sadas veel 15 cm.

(järg 19. lehel)

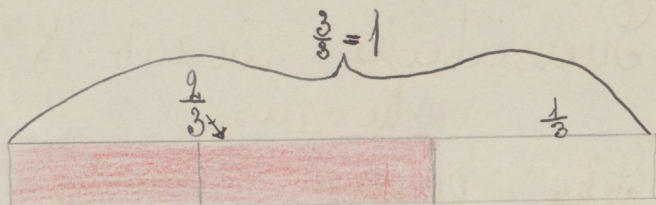
Väike

kelk.

- 19 -

Kokku 40 cm.

$$\frac{1}{3} + \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

$$1 : 3 = \frac{1}{3}$$

$$\frac{1}{3} + \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

$$1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

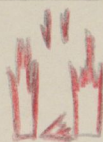
$$1 - \frac{2}{3} = \frac{1}{3}$$

$$\frac{1}{3} + \frac{1}{3} + \frac{1}{3} = \frac{3}{3} \text{ ehk } 1$$

$$2 + \frac{1}{3} = 2\frac{1}{3}$$

$$9 + \frac{2}{3} = 9\frac{2}{3}$$

$$\frac{1}{3} + 4\frac{2}{3} = 4\frac{3}{3} \text{ ehk } 5.$$

lesanne.

Suusataja sõidab 8 km.
tunnis.

Põlts on.	Seks kulub tunde:	
16	$16 - 8 - 8 = 0$	$16 : 8 = 2$
24	$24 - 8 - 8 - 8 = 0$	$24 : 8 = 3$
32	$32 - 8 - 8 - 8 - 8 = 0$	$32 : 8 = 4$
40	$40 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 = 0$	$40 : 8 = 5$
48	$48 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 = 0$	$48 : 8 = 6$
56	$56 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 = 0$	$56 : 8 = 7$
64	$64 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 = 0$	$64 : 8 = 8$
72	$72 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 = 0$	$72 : 8 = 9$
80	$80 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 - 8 = 0$	$80 : 8 = 10$

-20-

TEST 5.

Nimi: B. Tomberg Aeg: min.
Kuupäev: 15. II 35 a. Hinne: 14. -

2. õppeaasta.

Pöörd sõna (tegusõna).

1. Eralda **b**, **d** ja **te** pöörd sõnade lõpul püstkriipsuga!

Kasv**a**b saak, kasv**a**b himu. Häda koolit**a**b mehe targaks. Kui
tunn**e**d, kes teine on, pane tähele, kes ise o**e**d. Kuidas sööd**a**d, nõnda
söid**a**d. Millal tule**t**e tagasi?

2. Eralda **sid** ja **vad** pöörd sõnade lõpul püstkriipsuga!

Kui kass**i**d kiskus**i**d, siis hiired hüpp**a**s**i**d. Kui kass**i**d kisuv**a**d,
siis hiired hüpp**a**v**a**d.

3. Kirjuta **b**, **d** või **te** pöörd sõnade lõppu!

ta laul a	te kõnn i	sa jookse d
sa laul a	ta kõnn i	te jookse t

4. Kirjuta **sid** või **vad** pöörd sõnade lõppu!

Lapsed jook**s**id koju. Lapsed jookse**v**ad koju.

5. Kirjuta antud lause olevikus!

Lapsed ruttasid kooli.

Lapsed ~~jooksivad~~ ^{ruttavad} kooli.

6. Kirjuta antud lause minevikus!

Poisid lähevad jalutama.

Poisid läksid jalutama.

7. Kirjuta lisaks kolm pöörsõna!

Pöörsõnu:

naerma, tegema, olema,
teretama, on.

8. Kirjuta kaks lauset koerast ja tõmba pöörsõnule kriips alla!

Koer on maja valvaja.
Koer on minu abiline.

9. Kirjuta iga sõna kõrvale vastupidise tähendusega sõna!

nutma — naerma

andma —

võtma

istuma —

seisma

küsima —

vastama

10. Tõmba pöörsõnule kriips alla!

Andma, võtma, vaatama, tõttama, esimene, hommik.

Vahva suusataja.

No vaat' kuis Mikki!

Kui tuletikk

Kii väike ta,

Et imesta!

Kuid suusad all! —

Ja tuhinal

Ja tormab hää — — —

End mis saab nüüd!?!

(Laste Maailmast)

Loojamõõtja - termomee-
ter.

+ 100% juures keeb vesi.

See, palav, lämme, kuum
üteldakse siis, kui tempe-
ratuur on kõrge.

0° juures hakkab jää su-
(Järg 23 lehel.)

lama.

Külm. pakane. iteldakse

siis, kui temperatuur on

madal.

° tähendab kraadi pü-
galat.

+ tähendab sooja.

- tähendab külma.

Täna hommikul oli -8°

G.

Temperatuur.

Öes. G.	Toas. G.	Vahe.
-4°	$+15^{\circ}$	$-4^{\circ} + 15^{\circ} = 19^{\circ}$
-8°	$+16^{\circ}$	$-8^{\circ} + 16^{\circ} = 24^{\circ}$
-5°	$+22^{\circ}$	$-5^{\circ} + 22^{\circ} = 27^{\circ}$
-6°	$+18^{\circ}$	$-6^{\circ} + 18^{\circ} = 24^{\circ}$
-17°	$+16^{\circ}$	$-17^{\circ} + 16^{\circ} = 33^{\circ}$
-20°	$+18^{\circ}$	$-20^{\circ} + 18^{\circ} = 38^{\circ}$
-7°	$+13^{\circ}$	$-7^{\circ} + 13^{\circ} = 20^{\circ}$